

RP 8/2011 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av 13 kap. 11 § i sjukförsäkringslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att sjukförsäkringslagen ändras temporärt så att Folkpensionsanstalten kan betala ersättning till Studenternas hälsovårdsstiftelse förutom för kostnaderna för anordnande av primärvård för universitetsstudierande också för kostnaderna för primärvården för de studerande som deltar i försöket med en modell för hur studerandehälsovården för yrkeshögskolestuderande ska organiseras. Enligt förslaget ska ersättning betalas för de studerande som deltar i en utbildning som leder till examen vid en yrkeshögskola som är med i försöket och vilka har betalat den frivilliga hälsovårdsavgiften och

därmed fått rätt att utnyttja Studenternas hälsovårdsstiftelses tjänster. Lagförslaget innehåller inte några ändringar i sak i fråga om den verksamhet som ersätts.

Lagen avses träda i kraft den 1 augusti 2011 och gälla till och med den 30 juni 2015. Enligt förslaget ska lagen tillämpas på de kostnader som har uppkommit från och med den 1 augusti 2011 till och med den 31 juli 2014 av primärvården för de studerande som har deltagit i försöket med en modell för att anordna studerandehälsovården för yrkeshögskolestuderande.

MOTIVERING

1 Nuläge

Enligt 17 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) ska den kommunala primärvården ordna studerandehälsovårdstjänster för de studerande vid gymnasier, läroanstalter som ger grundläggande yrkesutbildning, högskolor och universitet i kommunen, oberoende av de studerandes hemvist. Studerandehälsovården för studerande vid universitet och yrkeshögskolor kan med kommunens samtycke också ordnas på något annat sätt som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har godkänt. Till studerandehälsovården hör också hälso- och sjukvården under den tid den studerande deltar i arbetspraktik. Hälso- och sjukvårdslagen trädde i kraft den 1 maj 2011. Tidigare ingick motsvarande bestämmelse i 14 § 1 mom. 6 punkten i folkhälsolagen (66/1972).

Med stöd av 17 § i hälso- och sjukvårdslagen tillhandahåller Studenternas hälsovårdsstiftelse (nedan SHVS) för högskoleorternas räkning lagstadgade studerandehälsovårdstjänster för universitetsstuderande. SHVS har med alla universitetsorter ingått avtal om tillhandahållande av tjänster. Innehållet i avtalsgrunden har godkänts av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården. Med stöd av folkhälsolagen var det social- och hälsovårdsministeriet som ansvarade för godkännandet av avtalet.

Bestämmelser om vad som hör till studerandehälsovården ingår i 17 § i hälso- och sjukvårdslagen. Enligt den hör det till studerandehälsovården 1) att främja en sund och trygg studiemiljö på läroanstalten och främja välbefinnandet bland de studerande samt att följa upp detta med tre års mellanrum, 2) att följa och främja de studerandes hälsa, välbefinnande och studieförmåga, vilket omfattar två periodiska hälsoundersökningar för gymnasieelever och studerande i yrkesläroanstalt och hälsoundersökningar för alla studerande efter individuellt behov, 3) att ordna hälso- och sjukvårdstjänster för studerande, vilka

inbegriper tjänster inom mentalvårdsarbete och alkohol- och drogarbete, främjande av den sexuella hälsan och mun- och tandvård, och 4) att i ett tidigt stadium identifiera behovet av särskilt stöd eller undersökningar hos studerande och att stödja de studerande och vid behov hänvisa dem till ytterligare undersökningar eller fortsatt vård. Närmare bestämmelser om vad som ingår i studerandehälsovården finns också i statsrådets förordning om rådgivningsverksamhet, skol- och studerandehälsovård samt förebyggande mun- och tandvård för barn och unga (338/2011).

SHVS verksamhet finansieras med de årliga hälsovårdsavgifter och de besöksavgifter som de studerande betalar, med ersättningar från Folkpensionsanstalten och med ett allmänt understöd som betalas av universitetsstäderna. För hyresutgifter får SHVS hyresbidrag som beviljas av undervisnings- och kulturministeriet via statsbudgeten. År 2011 beräknades de olika finansierarnas andelar av SHVS totala omkostnader som följer: Folkpensionsanstalten (58,5 %), de studerande (19,0 %), universitetsorterna (11,5 %), undervisnings- och kulturministeriets verksamhetsunderstöd för SHVS lokalhyror (9,9 %) och övriga (1,0 %).

I 13 kap. 11 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004) föreskrivs att Folkpensionsanstalten kan betala en skälig ersättning till SHVS för kostnaderna för den primärvård SHVS anordnar. Med primärvård avses verksamhet som är nödvändig med tanke på främjande av de studerandes hälsa samt förebyggande och behandling av sjukdomar, tjänster inom öppenvård på allmän- och specialläkarnivå, mentalvårdsarbete samt mun- och tandvård med undantag av kostnader för regleringsvård samt protetiska och tandtekniska åtgärder.

En förutsättning för erhållande av ersättning är att bedömningen av vårdbehovet grundar sig på en verksamhetsmodell som uppfyller tillräckliga kvalitetskriterier och

som producerar uppföljningsuppgifter om de kostnader som uppkommit, de tjänster som producerats samt deras effektivitet. Ersättning kan betalas endast för kostnaderna för universitets- och högskolestuderandes hälsovård. Bestämmelser om universiteten finns i universitetslagen (558/2009). Enligt 1 § 1 mom. i den lagen är också vetenskaps- och konsthögskolor universitet. Yrkeshögskolestuderandena omfattas inte av SHVS verksamhet (RP 113/2005), utan deras studerandehälsovård tillhandahålls via hälsovårdscentralerna.

I 13 kap. 12 § i sjukförsäkringslagen föreskrivs om godtagbara kostnader, som är de nödvändiga och skäliga drifts- och anläggningskostnader som föranleds av primärvård för studerande då SHVS har anordnat tjänsterna vid en egen hälsostation, eller motsvarande avgifter och arvoden. Enligt 13 kap. 13 § i sjukförsäkringslagen betalas ersättning på basis av ett kalkylerat maximibelopp per studerande för de kostnader som föranletts av användningen av sådana resurser som behövs för att verksamheten ska kunna genomföras. I 13 kap. 14 § i den lagen föreskrivs dessutom om Folkpensionsanstaltens rätt att få uppgifter och granska SHVS verksamhet och bokföring. Paragrafen innehåller också ett bemyndigande att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om fastställandet av ersättningen, godtagbara kostnader, nödvändiga resursfaktorer, fastställandet av maximibeloppet per studerande samt ersättningsförfarandet.

I statsrådets förordning om fastställande av det kalkylerade maximibeloppet för ersättning för företagshälsovården som avses i sjukförsäkringslagen (1338/2004) finns det allmänna bestämmelser om universitetsstuderandes hälsovård, bestämmelser om nödvändiga resursfaktorer, godtagbara kostnader, ansökan om och fastställande av ersättning samt om betalning av ersättning. Enligt 4 § i förordningen ska SHVS före den 15 september som föregår räkenskapsperioden till Folkhälsan lämna de uppgifter som behövs för fastställande av det kalkylerade maximibeloppet per studerande i enlighet med särskilda anvisningar. Folkpensionsanstalten bekräftar inom två månader efter att ansökningstiden löpt ut det kalkylerade maximibeloppet per stude-

rande. Vid fastställandet av beloppet beaktas de hälsovårdsutgifter som föregående verksamhetsår omfattades av ersättningen och den uppskattade utvecklingen av dem samt de förändringar i fråga om resurserna som behövs för utvecklande av serviceproduktionen.

Det kalkylerade maximibeloppet per studerande bestäms i samband med behandlingen av ansökan om förskott genom att de godtagbara kostnaderna för den i ansökan avsedda räkenskapsperioden divideras med det antal studerande som avses i 13 kap. 13 § i sjukförsäkringslagen.

SHVS ska ansöka om slutlig ersättning för räkenskaps- och verksamhetsperioden senast den 30 april. Folkpensionsanstalten ska meddela SHVS beslutet om den slutliga ersättningen inom två månader. Vid ansökan om slutlig ersättning ska SHVS lägga fram en utredning om dess verksamhet och utgifter baserade på bokföringen i enlighet med de särskilda anvisningar som Folkpensionsanstalten meddelat.

Enligt 13 kap. 13 § i sjukförsäkringslagen är den slutliga totala ersättningen maximibeloppet per studerande multiplicerat med antalet studerande, dock högst 63 procent av finansieringen för SHVS räkenskaps- och verksamhetsperiod. Vid beräkandet av den slutliga totala ersättningen avses med antal studerande det antal studerande som uppgetts i ansökan om förskottsersättning för räkenskapsperioden och som har betalat hälsovårdsavgiften.

Folkpensionsanstalten betalar i början av varje månad till SHVS en förskottsavgift som baserar sig på beslutet om förskott. Varje månad betalas en förskottsavgift till ett belopp som beräknas räcka för de utgifter som ska betalas samma månad enligt SHVS likviditetsplan. Om de förskott som betalats varje månad är större än den slutliga ersättning som betalas på basis av den verksamhet som ägt rum och bokföringen, ska SHVS returnera det överbetalda beloppet till Folkpensionsanstalten.

De som studerar för grundexamen vid ett universitet finansierar en del av kostnaderna för hälsovården genom att i samband med studentkårens obligatoriska medlemsavgift betala en hälsovårdsavgift som ger dem rätt

att utnyttja Studenternas hälsovårdsstiftelses tjänster. Till studentkåren hör enligt 46 § 3 mom. i universitetslagen alla studerande vid ett universitet som har antagits för att studera för lägre eller högre högskoleexamen, med undantag av studerande som deltar i uppdragsutbildning. Till studentkårens särskilda uppgifter hör bl.a. att vid behov delta i fullgörandet av de uppgifter i anknytning till primärvården för studerande som det föreskrivs om i 17 § i hälso- och sjukvårdslagen och 13 kap. 11—14 § i sjukförsäkringslagen. Enligt 46 § 4 mom. i universitetslagen betalas utgifterna för verksamhet som är förenlig med studentkårens syfte och uppgifter med inkomsterna av studentkårens egendom och verksamhet samt med den medlemsavgift som studentkåren har rätt att påföra studentkårens medlemmar. Det är möjligt att anordna primärvård för universitetsstuderandena i SHVS regi tack vare det automatiska medlemskap i studentkårerna och den rätt att påföra en medlemsavgift som anges i universitetslagen. Yrkeshögskolestuderandena har inte samma skyldighet som universitetsstuderandena att höra till en sammanslutning av det slag som studentkåren.

2 Föreslagna ändringar

En arbetsgrupp tillsatt av social- och hälsovårdsministeriet utredde 2009 kostnaderna och sättet för att ordna studerandehälsovårdstjänster för de studerande vid yrkeshögskolor och inom yrkesutbildning på andra stadiet. Arbetsgruppen föreslog att studerandehälsovårdstjänsterna för yrkeshögskolestuderande i första hand skulle ordnas enligt SHVS-modellen, varvid SHVS skulle tillhandahålla studerandehälsovårdstjänster för yrkeshögskolestuderande på basis av avtal mellan de kommuner där läroanstalterna är belägna och SHVS. SHVS har meddelat att den är villig att på försök anordna studerandehälsovård för yrkeshögskolestuderande på två orter.

Social- och hälsovårdsministeriet har den 3 december 2010 tillsatt en arbetsgrupp som har till uppgift att bereda, styra och följa upp försöket med SHVS-modellen för yrkeshögskolestuderande. Arbetsgruppens mål är att med hjälp av ett försök som genomförs 2011—2014 utreda om SHVS-modellen

lämpar sig för studerandehälsovården för yrkeshögskolestuderande, samt att lägga fram förslag på fortsatta åtgärder utifrån den slutliga utvärderingen. Målet är att ordna och tillhandahålla studerandehälsovårdstjänster för yrkeshögskolestuderande efter behov på ett heltäckande sätt och med hög kvalitet i enlighet med studerandehälsovården för dem som studerar vid universitet.

Riksdagen har på eget initiativ i samband med budgetbehandlingen för 2011 beviljat 750 000 euro för genomförande av försöket. Under sjukförsäkringsmomentet har det för 2011 gjorts ett tillägg på 180 000 euro för de kostnader enligt sjukförsäkringslagen som orsakas av försöket med att ordna studerandehälsovårdstjänster för yrkeshögskolestuderande. Under moment 33.03.63 Vissa specialprojekt har dessutom ett tillägg på 570 000 euro gjorts, vilket enligt riksdagen ska användas för att finansiera utgifter som orsakas av bl.a. kostnader för lokaler och andra kostnader i samband med inledandet av projektet.

Försöket med modellen för att anordna studerandehälsovården för yrkeshögskolestuderande är avsett att pågå i tre år och starta i början av höstterminen 2011. När det gäller deltagandet i försöket ingår kommunen eller den samkommun som svarar för primärvården och SHVS ett avtal i enlighet med 17 § i hälso- och sjukvårdslagen. SHVS har ingått avtal med två försöksorter (Seinäjäki och Villmanstrand). Dessa orter valdes bland de yrkeshögskoleorter som var intresserade av att delta i försöket. I valet av avtalsparter fick SHVS hjälp av den arbetsgrupp som planerar och genomför försöksprojektet och som i samarbete med SHVS definierade kriterierna enligt vilka orterna valdes ut. Vid valet av försöksorterna betonades särskilt i vilken omfattning kommunerna, läroanstalterna och de studerande förband sig till försöket. Försöket förutsätter att orten har lokaler som bl.a. med tanke på sin placering lämpar sig för tillhandahållande av studerandehälsovårdstjänster och behövliga stödtjänster. Ett centralt mål för försöket är att utreda och utvärdera om SHVS verksamhetsmodell lämpar sig för yrkeshögskolestuderandes hälso- och sjukvård. Detta kräver att försöksorten, yrkeshögskolan och SHVS för egen del tar fram de uppgifter som behövs vid utvärde-

ringen av försöket. Meningen är också att de yrkeshögskoleorter där SHVS ordnar verksamheten på försök sinsemellan är olika i syfte att visa hur SHVS-modellen för hälso- och sjukvården lämpar sig för olika typer av yrkeshögskolor.

På den ena försöksorten finns ett verksamhetsställe för SHVS och på den andra orten inleder SHVS verksamhet. Kommunavtalen mellan SHVS och kommunen ingås med den kommun där läroanstalten är belägen. Avtalet gäller de yrkeshögskolor som har sitt huvudsäte på försöksorten. De yrkeshögskolor som deltar i försöket har också filialer. De kommuner där det finns filialer kan eventuellt senare erbjudas möjlighet att komma med i försöket. Avtalen godkänns av myndigheten på det sätt som avses i 17 § i hälso- och sjukvårdslagen och tidigare i 14 § 1 mom. 6 punkten i folkhälsolagen.

På försöksorterna ordnar SHVS för de studerande som har betalat den frivilliga hälsovårdsavgiften de primärvårdstjänster som avses i 13 kap. 11 § i sjukförsäkringslagen och som motsvara de tjänster som ordnas för universitetsstuderandena. Yrkeshögskolestuderandena har inte samma skyldighet som universitetsstuderandena att höra till en sammanslutning av det slag som studentkåren, och således kan en obligatorisk hälsovårdsavgift inte tas ut hos yrkeshögskolestuderande utan särskild lagstiftning. Den kommun där läroanstalten är belägen förbinder sig att ordna tjänsterna under försökstiden på något annat sätt för de studerande som inte har betalat den hälsovårdsavgift som ger dem rätt att anlita SHVS.

Den kommun som deltar i försöket med en modell för att anordna studerandehälsovården för yrkeshögskolestuderande och en kommun där det finns en filial till läroanstalten och som deltar i försöket förbinder sig att till SHVS betala verksamhetsstöd baserat på kommunavtalet per studerande för de studerande som deltar i en utbildning som leder till examen vid en enhet vid en yrkeshögskola som deltar i försöket och som är belägen i kommunen i fråga (33,38 euro/studerande år 2011). Dessutom förbinder sig kommunen eller den som kommunen utsett att enligt sitt samtycke såsom extra verksamhetsstöd betala en andel som motsvarar hälsovårdsavgif-

ten (42 euro/studerande år 2011) för de studerande som inte betalat hälsovårdsavgiften. I övrigt är avsikten att deltagandet finansieras enligt den nuvarande finansieringsprincipen.

Med stöd av sjukförsäkringslagen kan Folkpensionsanstalten betala ersättning till SHSV endast för kostnaderna för universitetsstuderandes hälsovård. För att finansieringen av försöket med modellen för att anordna studerandehälsovården för yrkeshögskolestuderandena ska motsvara finansieringen av övrig studerandehälsovård som SHVS anordnar, förslås det att 13 kap. 11 § i sjukförsäkringslagen ändras temporärt så att Folkpensionsanstalten kan betala ersättning till SHVS förutom för kostnaderna för anordnande av primärvård för universitetsstuderande också för kostnaderna för primärvården för de studerande som deltar i försöket med modellen för att anordna studerandehälsovården för yrkeshögskolestuderande. Det föreslås att det temporärt till 13 kap 11 § i lagen fogas ett nytt 3 mom. med bestämmelser om detta. Enligt förslaget ska ersättning betalas för de studerande som deltar i en utbildning som leder till examen vid en yrkeshögskola som är med i försöket och vilka har betalat den frivilliga hälsovårdsavgiften och därmed fått rätt att utnyttja SHVS tjänster. Ändringsförslaget gör det möjligt att använda det anslag som beviljats för hälsovårdsförsöket för yrkeshögskolestuderande under sjukförsäkringsmomentet i budgeten för 2011. Ändringsförslaget innehåller inte några ändringar i sak i fråga om den verksamhet som ersätts.

I försöket ingår uppföljning och utvärdering på det sätt som social- och hälsovårdsministeriet anger. Målet med utvärderingen är att producera information som underlag för det förslag för fortsatta åtgärder som den av social- och hälsovårdsministeriet tillsatta styrgruppen ska lägga fram. Avsikten är att utvärderingen ska ge information om tillgången på tjänster, utnyttjandet av tjänster, verksamhets- och vårdrutiner och om hurvida tjänsterna är godtagbara ur de studerandes synvinkel. Man vill också ha information om hur den som ordnar tjänsterna (kommunen) och den som tillhandahåller tjänsterna (SHVS) ser på saken ur sin synvinkel. Dessutom vill man ha information om försökets

resultat med tanke på de studerandes välfärd och utvecklandet av deras studieförmåga. Utvärderingen omfattar en försöksprocess samt uppskattning av kostnaderna för yrkeshögskolestuderandenas del. När det gäller kostnaderna behövs det information om de totala kostnaderna, bl.a. kostnaderna för försöket i förhållande till kostnaderna för universitetsstuderandenas studerandehälsovård samt en kostnadsjämförelse mellan försöket och den studerandehälsovård som kommunen ger. Avsikten är att utvärderingen utöver försöksorterna också ska omfatta jämförelseorter. Jämförelsematerial behövs bl.a. om det behov av tjänster som de studerande som betalat hälsovårdsavgiften har och om hur de utnyttjar tjänsterna i förhållande till de studerande som inte betalat hälsovårdsavgiften. Jämförelsematerial behövs också om hur yrkeshögskolestuderandena och universitetsstuderandena utnyttjat hälso- och sjukvårdstjänsterna. Utvärderingen producerar information som kan användas för att utveckla studerandehälsovården för yrkeshögskolestuderande.

3 Propositionens konsekvenser

De föreslagna ändringarna har konsekvenser för statsfinanserna. Om försöket genomförs i den omfattning som föreslås på två orter och deltagandet för de studerande är 100 procent ökar de ersättningar för studerandehälsovården som Folkpensionsanstalten ska betala ur sjukförsäkringsfondens sjukvårdsförsäkring till SHVS på årsnivå med uppskattningsvis 830 000 euro, varav staten finansierar hälften, dvs. 415 000 euro. Resten på 415 000 euro finansieras med sjukvårdsförsäkringspremier som tas ut hos arbetstagarare, företagare och förmånstagare. Försöket ökar inte trycket på att höja sjukförsäkringens sjukvårdspremie, eftersom de ekonomiska verkningarna är små med tanke på sjukvårdsförsäkringen som helhet. I vilken grad de studerande deltar i försöket inverkar på den ersättning som betalas, och man kan anta att alla studerande inte deltar i försöket. Om deltagande för de studerande uppgår till 80 procent så kommer sjukvårdsförsäkringsutgifterna att öka med ca 660 000 euro på årsnivå, vilket finansieras till hälften av staten

och till hälften av de försäkrade. Om de studerandes deltagande förblir under 60 procent är den årliga utgiftsökningen ca 500 000 euro.

Försöket kommer år 2011 att höja den ersättning som ska betalas till SHVS från sjukförsäkringen med uppskattningsvis 360 000 euro, varav statens andel utgör 180 000 euro. Under sjukförsäkringsmomentet i statsbudgeten för 2011 har riksdagen beviljat ett anslag på 180 000 euro, för att försöket ska inledas under 2011. Denna summa på 180 000 euro täcker kostnaderna för försöket år 2011. Under åren 2012—2013 ökar de ersättningar som ska betalas till SHVS från sjukförsäkringen, om deltagande är 80 procent, med uppskattningsvis 660 000 euro på årsnivå, varav statens andel utgör 330 000 euro. År 2014 avslutas försöket när läsåret slutar den 31 juli 2014 och sjukförsäkringsutgifterna ökar med uppskattningsvis 300 000 euro, varav statens andel utgör 150 000 euro.

I övrigt finansieras försöket med en frivillig hälsovårdsavgift och besöksavgifter som tas ut hos de studerande samt med kommunernas verksamhetsstöd och extra verksamhetsstöd. Social- och hälsovårdsministeriet ersätter lokalhyror i anslutning till försöket och kostnaderna för att inleda försöket med anslag under moment 33.03.63 Vissa specialprojekt. Under momentet i fråga har ett anslag på 750 000 euro reserverats för försöket. Enligt preliminära beräkningar räcker anslaget för att täcka kostnaderna för inledande av försöket, lokalhyrorna och andra projektkostnader.

Propositionen har inte några konsekvenser för den statsandel som betalas till kommunerna för ordnande av basservice.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med Folkpensionsanstalten. De centrala löntagarorganisationerna, Företagarna i Finland rf och Studenternas hälsovårdsstiftelse har hörts i samband med beredningen. De hade inget att anmärka på med anledning av propositionen.

5 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 augusti 2011. Det föreslås att den tillämpas på kostnader som uppkommer den 1 augusti 2011 eller därefter av primärvården för de studerande som deltar i försöket med en modell för att anordna studerandehälsovården för yrkeshögskolestuderande.

Avsikten är att försöket med en modell för att anordna studerandehälsovården för yrkeshögskolestuderande pågår i tre år. SHVS tillhandahåller studerandehälsovårdstjänster inom ramen för försöket för yrkeshögskolestuderande på försöksorterna högst till slutet av vårterminen 2014. SHVS ska ansöka om den slutliga totala ersättningen för räkenskapsperioden 2014 senast den 30 april 2015. Folkpensionsanstalten meddelar sitt beslut senast den 30 juni 2015 i enlighet med bestämmelserna i denna lag. Därför gäller den föreslagna ändringen av sjukförsäkringslagen till och med den 30 juni 2015.

6 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt 19 § 3 mom. i grundlagen ska det allmänna, enligt vad som närmare bestäms genom lag, tillförsäkra var och en tillräckliga social-, hälsovårds- och sjukvårdstjänster samt främja befolkningens hälsa. Under försöket tillhandahålls primärvårdstjänster för de studerande med stöd av gällande lagstiftning. Enligt 17 § 1 mom. i hälso- och sjukvårdslagen ska kommunen ordna studerandehälsovård. Studerandehälsovården för studerande vid universitet och yrkeshögskolor kan dock enligt momentet också ordnas på något annat sätt som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har godkänt. Försöksorterna ska i enlighet med 17 § i hälso- och sjukvårdslagen ingå avtal med SHVS om tillhandahållandet av tjänsterna.

Enligt 6 § i grundlagen är alla lika inför lagen. Ingen får utan godtagbart skäl särbehandlas på grund av kön, ålder, ursprung, språk, religion, övertygelse, åsikt, hälsotillstånd eller handikapp eller av någon annan orsak som gäller hans eller hennes person.

Bestämmelsen förbjuder dock inte all åtskillnad mellan människor. Det väsentliga är om det är möjligt att motivera åtskillnaden på ett godtagbart sätt med hänsyn till systemet för de grundläggande fri- och rättigheterna (RP 309/1993 s.44).

Grundlagsutskottet har i sina utlåtanden om försöksprojekt betonat att jämlikhetsprincipen inte ger upphov till några strikta begränsningar av lagstiftarens prövning när syftet är att få till stånd bestämmelser som krävs av den pågående samhällsutvecklingen. Enligt grundlagsutskottets utlåtanden kan ett försök som går ut på att skaffa fram information om och erfarenheter av vilka konsekvenser planerade reformer har åtminstone inom vissa gränser vara en godtagbar grund med stöd av vilken man kan ge avkall på den formella jämlikhetsprincipen i regionalt hänseende (t.ex. GrUU 58/2001 rd och GrUU 23/1994 rd).

I 17 § i hälso- och sjukvårdslagen definieras vad som hör till studerandehälsovården. I försöket erbjuds i lagen avsedd studerandehälsovård för de studerande som deltar i försöket, i form av service som tillhandahålls av SHVS. SHVS tillhandahåller de tjänster som avses i lagen, och servicenivån bör således inte avvika från det ansvar kommunen har när det gäller att ordna tjänsterna. Särdragen för SHVS är att den är specialiserad på studerandehälsovård och på unga vuxna som befolkningsgrupp. Man kan alltså utgå från att försöket inte försätter yrkeshögskolestuderandena i en ojämlig ställning vad gäller tjänsterna. Dessutom är det frivilligt för de studerande att delta i försöket. Om en studerande beslutar att inte delta i försöket, kan han eller hon fortsätta utnyttja de studerandehälsovårdstjänster som kommunen ordnar.

Under den tid försöket pågår ordnas tjänsterna inom ramen för gällande lagstiftning. För att också finansieringsmekanismen och finansieringsandelarna ska motsvara finansieringen av studerandehälsovården för universitetsstuderande föreslås det att 13 kap. 11 § ändras så att Folkpensionsanstalten för den tid försöket pågår kan betala ersättning till SHVS för den studerandehälsovård som SHVS anordnar för yrkeshögskolestuderande på samma grunder som den betalar ersättning för studerandehälsovården för universitets-

studerande. Avsikten med den föreslagna ändringen är inte att inverka på innehållet i och kvaliteten på den service som ges till de studerande. Den föreslagna ändringen av sjukförsäkringslagen har endast indirekta verkningar på de studerande, eftersom den temporära ändringen i lagstiftningen gäller den finansiering som Folkpensionsanstalten beviljar SHVS. En studerande ska få de tjänster som avses i 17 § i hälso- sjukvårdslagen oberoende av vem som tillhandahåller eller finansierar tjänsterna.

Syftet med försöket är att få fram empiriska uppgifter om utvidgande av SHVS verksamhet till att omfatta yrkeshögskolestuderande. Syftet med försöket hör också nära samman med bestämmelserna i 19 § 3 mom. i grundlagen om ordnande av tillräckliga social-, hälsovårds- och sjukvårdstjänster och främjande av befolkningens hälsa.

På ovan nämnda grunder kan lagförslaget behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om temporär ändring av 13 kap. 11 § i sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas temporärt till 13 kap. 11 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004), sådan den lyder i lag 840/2005, ett nytt 3 mom. som följer:

13 kap.

**Ersättningar som hänför sig till företags-
hälsovård**

11 §

Universitetsstuderandes hälsovård

Vad som bestäms i 1 och 2 mom. tillämpas också på kostnaderna för primärvården för de studerande som på basis av ett avtal som med stöd av 17 § 1 mom. i hälso- och sjukvårdslagen ingåtts mellan kommunen eller den samkommun som svarar för den kom-

munala primärvården och Studenternas hälsovårdsstiftelse, deltar i försöket med en modell för hur studerandehälsovården för yrkeshögskolestuderande ska organiseras.

Denna lag träder i kraft den 2011 och gäller till och med den 30 juni 2015.

Denna lag tillämpas på de kostnader som uppkommit mellan den 1 augusti 2011 och den 31 juli 2014 för primärvården för de studerande som deltagit i försöket med en modell för hur studerandehälsovården för yrkeshögskolestuderande ska organiseras.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 27 maj 2011

Republikens President**TARJA HALONEN**Social- och hälsovårdsminister *Juha Rehula*